

Szenoráczi Réka: Rozi

(A novella a Gödöllői Irodalmi Díj 2023 pályázaton Ottlik különdíjban részesült.)

Nyáron szokatlannak tűnik a hótakaró, de a messzi távolból esküdni mertem volna rá, hogy mindent belepett a nagy fehérség. Az orrom hegye teljesen bepirosodott, olyan erősen nyomtam az üveghez, kigúvadt szemekkel bámultam a szállingózó hópelyheket az ablakon át. De nem hópelyhek voltak, tollpihék. Ezer és ezer döglött madár tolla kergette egymást a levegőben, amit az emberek serényen gyűjtöttek hatalmas zsákjaikba ügyet sem vetve a megtaposott, kitekeredett nyakú tetemekre. Jó okkal vártam, hogy végre a baromfitelephez érjünk, de erre egyáltalán nem számítottam. Pedig a vonatozásban azt szerettem a legjobban, amikor nagymamával mind a ketten az ablak mellett ültünk, és azon versenyeztünk, ki tud a másikonál több állatot megszámolni. Én mindig a bal oldalra ültem, mert azon az oldalon volt a libatelep is, és ilyenkor esélye sem volt nyerni ellenem, bármennyi fáciánt, varjat és mezei nyulat is látott útközben. Tudtam, hogy nemsokára gágogó libák hada visz majd közelebb a győzelemhez, de ezúttal inkább szomorúan vállaltam a vereséget, és többé nem voltam hajlandó pehelyaplannal takarózni, inkább vacogtam éjszaka a szúrós pokróc alatt. Különbnek éreztem magam azoknál az embereknél, akik azért ölték a libákat, hogy a tolluk kényelmet és meleget nyújtson számukra.

Aztán egy nap, amikor nagyapával hajnalban mentünk megetetni a csirkéket, ahhoz hasonló látvány fogadott, mint amit a vonatról láttam, csak itt nem szállingóztak tollak a levegőben. Az összes tyúkunk odaveszett, és a kakasunk is kinyúvadt velük együtt. Sosem mertem közel merészkedni hozzá, féltem tőle, mint az ördögtől, mindig megkergetett, ha nem tartottam a tisztes távolságot. De most holtan, az ernyedt tarajával olyan szelídnek tűnt, és már csak egy hajszál választott el attól, hogy kitépjek egyet a csillogó, méregzöld farktollai közül, amikor nagyapám rám mordult és kifejezetten megtiltotta, hogy akár egy ujjal is a kimúlt madarakhoz érjek, mert szerinte ugyanaz a kórság vitte el őket, ami a libákat a telepen. A tojásokat egytől egyig összetörtük, majd jó mélyre ástuk őket a földbe. A betemetett gödör tetejére amilyen gyorsan csak lehetett egy kupacba halmoztuk az elhullt állatokat, és alájuk gyűjtöttünk annak reményében, hogy így sikerül meggátolnunk a nyavalya terjedését. Nem szegődött mellénk a szerencse, másnapra a kacsáink is megdöglöttek, hiába tartottuk őket elkülönítve a tyúkoktól. A baromfiudvarban pusztító vészt egyetlen madarunk élte túl, Rozi, a pulyka. Rozi igazán kedves volt a szívemnek, így mikor a kacsáink elpusztultak, megkértem nagyapát engedje, hogy a szobában alhasson velem, aki kénytelen-kelletlen, de végül kötélnek állt. Nagyvonalúan átengedtem a pokrócot Rozinak, leterítettem neki a földre, mellé friss vizet töltöttem az itatójába. Kissé fáztam takaró nélkül, rázott a hideg, de nem telt bele pár másodpercbe sem, és már aludtam, mint a bunda.

Különös álmom volt aznap éjjel, Rozi egy emelvényen álldogált, és hiába szólítottam, rám se hederített. Hátat fordított nekem és az eget kémlelte, úgy tűnt, mintha várna valamire vagy valakire. Egyszer csak egy hatalmas madársereg tűnt fel abban az irányban, amerre nézett. Annyian voltak, hogy az ég kék helyett, szürke, barna és fekete színekben pompázott. Leszálltak mellém és vártak. Rozi megfordult, tollait felborzolta, kurjantott egyet, kopasz feje körül glória fénylett, a többi madár pedig fejet hajtott előtte. Nem tudtam mitévő legyek, így a többiek példáját követve én is meghajoltam. Ekkor odaszállt hozzám, gyengéden a kezembe csípett, majd kitérta hatalmas szárnyait és elrepült. Egy fehér tollat hagyott csak maga után.

Reggel, mikor felébredtem hiába kerestem Rozit, azt hittem kiszökött a konyhába, de nem találtam a házban sehol. Elkeseredetten szólítottam őt és nagyapát, de senki sem válaszolt, már éppen rohantam volna az udvarra, amikor az ablakon át megláttam egy friss földkupacot, és a ház falának támasztott ásót. Egy könnycsepp gördült le az arcomon és mérhetetlen szomorúság tört rám. Rozi volt az egyedüli barátom ott, faluhelyen. A komondorunk öreg, mint az országút, rendszerint aludt, a fekete korcs meg mindenkire vicsorgott, nem tűrte az embert maga körül, csak nagyapának fogadott szót. A kakas megkergetett, a tyúkok kapirgáltak, a kacsákkal jól kijöttem, de egy idő után unalmasnak találtam őket. Esténként, mikor a nyárfa tövének támaszkodva néztem a csillagokat, Rozi megette a szűnyogokat, hogy ne csípjenek össze-vissza, és mikor fájni kezdtem, a lábamhoz telepedett, úgy melegített a tollaival. Igaz barát volt, még az udvaron hagyott dinnyemagokat is felcsipegette utánam, amiket galád módon szétköpködtem. És ami a legkülönösebb, pulyka létére sosem volt mérges. Egy ideje éreztem, hogy valami meg fog változni, talán azon a végzetes éjjelen ezért is ragaszkodtam hozzá, hogy az éjszakát a házban töltsen velem. Rozi távozása után annyira magamba zuhantam, hogy aznap nem segítettem nagyapának gyümölcsfákat ültetni a kertben, és nagymama sem tudott jobb kedvre deríteni, hiába sütötte a kedvenc tökök-mákos rétesemet. Egy álló nap a szobámban kukszoltam, lefekvés előtt gyertyát gyújtottam Roziért, és imádkoztam, hogy jobb helyre kerüljön, ahol igazán boldog lehet majd.

Nagymama másnap húslevessel akart a kedvemben járni, de mivel az összes tyúkunk elpusztult, így elküldött a falu végére húsért. Cserébe bepakolt egy nagy befőttesüvegnyi szilvalekvárt, és a lelkemre kötötte, hogy Boldizsár bácsinak adjam. Gondoltam, a rövidebb földutat választom, hisz gyorsabb és közben tudok szöcskét fogni a réten, azt Rozi mindig nagyon szerette. Az ott rám leselkedő veszéllyel,- ami ezúttal egy megvadult kutya személyében öltött testet- azonban nem számoltam. Segítségért kiáltottam és rohantam, ahogy a lábam bírta, közben átkoztam magam, amiért levágtam az utat. Teljesen kifulladtam, a köhögéstől már alig bírtam futni. Szentül megfogadtam, ha ezt ép bőrrel megúszom, olyan jó gyerek leszek, mint a kisangyal. Éreztem a kutya forró leheletét a bőrömön, a nyála a lábamra fröcsögött, egyre közelebb ért hozzám és én egyre jobban fáradtam, már az utolsó szuszt is kipréseltem magamból, vártam a fájdalmat, ahogy az éles, metsző fogak a csontomig hatolnak. Hátranéztem, a dög szorosan a nyomomban volt, mikor egy gyökérben megbotlottam és nagy puffanással a földre zuhantam.

Éreztem, hogy itt a vég. A szilvalekvár kigurult a kezemből, hallottam ahogy eltörik az üveg. És akkor egyszer csak a csörömpölés és csaholás elhalványult, a fellegek alól alászállva megjelent Rozi, és láttam, ahogy elkergeti a dühödt kutyát én pedig megmenekültem. Teljesen levert a víz, nagymama a homlokomat törölgette vizes zsebkendővel, az ágyamban feküdtem erőtlenül. Rozi, a kutya, a szilvalekvár... Csak egy rossz álom volt, aludj kincsem! Pihened kell, hogy minél hamarabb meggyógyulj! -csitított nagymama. Másnapra kutya bajom sem volt már, csak a felrázott paplanból kihulló fehér tollpihe őrizte tovább Rozi emlékét.